

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 41.

Dreschdeenâ, 11. (23.) Oktober.

1872.

Redakteera adresse: Pastor Sakranowicz Kutringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspedizija Bosthorn f. (Nesher) grafmatu kohde Jelgawâ.

Nahditajs: Wisjaunakahs finnas. Daschadas finnas. Rahds wahrs par pagasta wezžo zelschānu. Dsch-Grantsdas. Par gobwu tobnu kobvschānu. Nehkinuma ušdewums. Abilda. Labbas un pretschu tirgus. Stubdnaschanas.

Wisjaunakahs finnas.

Englande. No teem no waldibas pusses isfluddinateem mirschanas rulleem redsamš, ka Englantē 1870. gaddâ 18 wihriški un 63 seewiški pahri par 100 gaddeem wezži tappuschī. Starp scheem tas wezžakais bijis kahds wihrs, kas 108 gaddus wezš miteris un weena seewa, kas 107 gaddus wezža palikka. Gribbu tē arri peeminēht, ka mums Jelgawas apgabdaschanas nammâ, nu jau kahds 2 gaddus pawiffam uš gultas, ir saldata atraitne Marianne Krastin, Ihles pagastâ dšimmusi, kas taggad jau 116tâ gaddâ. Wehl pee flaidras sapraschanas, jebšchu uš azzibm ditri jchwaffa.

Pechterburgâ nodohmajuschī kahdi fungi laudihm eerikēht lassischānas istabu, kur katrs warr eet sawu brihwlaiku pee derigahm grafmatahm kawēht. Rezil teefasfungi uš to jau famettuschī 425 rubl. un wehl tohp dahwanas mestas. Teescham, labba leeta gau!

Lublines gubernâ uš 23. September bišetneeki uš munstureschānu tappa eefaukti. Scho prohweeeseaufschānu waldija generalmajors firs Goltzin f.

Amur semmē (Kreewijas Aštâ) breefmigi uhdens pluhdi bijuschī, kâ wezžakee laudis tohs tur nau peedšhwowuschī. Kahda til 8 affes platta uppe bija uspluhdusi lihds 300 affehm plattumâ. Wesselas fahdschas no uhdeneem aishnestas un braususchī ar damfluggi sliħzejus glahbt. Waj dauds zilweki pluhdōs gallu atradduschī wehl nau sinnamis. R. S—z.

Rihgâ. 2. Oktober bij 10 gaddi pagahjuschī, kur politechniska augsta skohla Rihgâ jau pastahw; schī deena tappa no studenteem kâ professeoreem kohpâ nošwineta; wallarâ studenti, gohdu un pateizibas rahdidami, ar wilka šwezehm nonessa sawu šweizinaschānu Rihgas birgermeisteram Hollandera lungam. Keelširts krohnamantineeks lihds ar sawu augstu laulatu draudseni 2. Oktober irr Riwadijâ abrauzis.

Pechterburgas „Golos“ awise raksta, ka farra ministērs jau effoht walšarabtei preekschâ lizzis to leetu wehl nahkoscha 1873. gadda rekruschu dohschanas. Kâ ta suna skann, tad buhschoht 6 no 1000 jadohd; ispirschānabs warreschoht notikt par 800 rubl.; ta dohschāna buhschoht peħz agrakabs Keisara pawehles no 7. Dezember 1871. Kad walšarabte buhs to leetu Keisaram preekschâ liktusi, tad til isnahls tas manifestis. Tas tad wehl janogaida.

— Eekschīgu leetu ministeris, Dimaschews, kas laizimu Parisē bijis, irr uš Pechterburgu atpakkat brauzis un atkal amata darbus usnehmis.

Maskawâ 25. Sept. kahdâ nammâ ugguns isħblees, kur 90 israhdneeki gullejuschī uš behninga, leelais pulks dabujis pa lohdsireem isħekt, bet daschi kriħtoht lohzeklus salaušjuschēes, bet 23 zilweki leesmâs palikkuschī. Kad dšehjeji peekschuschī

un juntu nošegguschī, tad atradduschī wesselu laudsi no fargusduschēem lihkeem, daschēem bijuschas rohtas saliktas, daschi zekōs nomettuschēes. — Maskawas apgabbalâ irr weetahm lahuschī pamanniti, kas it turu nahkuschī pee zilweku dšhwokkeem, tâ ka nu fahł uš teem šipri jakteht.

No Franzijas. Prinziš Napoleons, kas negribbejis ar labbu prahtu is Franuschu rohseschahm isēet, irr ar schandarreem lihds bahnušcham nowaddihts, lai brauz prohjam. Tâ tad irr ar wiffu sawu laulatu draugu nobrauzis uš Schweizi; bet pirmš aishbrauz, wehl pametta rakstu pee tautas šapulzes presidenta, kurrâ šuhdsahs par to breefmigu netaisnibu, ka winnam, kas neko launa ne-apsunahs darzijs, ka winnam, so kauschu pulks (Koršlâ) zek walšs runnas wihrōs, ne-awēhl ne kahju eespert Franzijâ; beidsōht issakla sawu zerridu, ka patti semme tahdu warras darbu nowarroht par labbu fahłt. Waldiba atkal dohma itrim pareisi darzijs, jo bij dabujusi sunaht, ka prinziš bij abrauzis ar wezžēem keisara draugeem norunnas turreht, kâ warr pa sawai partijai strahdohht, sinnamš pret taggadejo waldibu. Paschu prinzeni nau tahlakē kibbelesuschī, bet kad nu schī teescham isgudram arweenu pee prinšcha stahwejusi, tad reisē aishweiti prohjam; prinziš ar par to sħehlojahs, ka taggadeja waldiba warras darbus darra arri winna laulat. draugam. S.

Daschadas finnas.

No eekschjemmehm.

Muhju Runga un Keisara preekschâ Riwadijâ 27. September bijis Sweedru generalis Bernsterns, kas Kreewu Keisaram to sinnu atneštis, ka Sweedrijas waldibu usnehmis kchniasch Oflars.

Kursenmes ew. lutturu konsistorijâ nahkoscha pilniga šapulze (juredika) irr nolikta uš to laiku no 31. Oktober lihds 10. Nowember.

Uš Leepajas dselszeka uš 83. werstes 23. September pusnakti rattu rinda ar prezehm usbraukusi kahdam wehrsim wirsâ, zaur ko 6 platformas no sħkeenehm isħekuschas un zeku aishlohdsijuschas, ari bremseram kahjas šipri fajpeestas. Brauzejus ar zittu rattu rindu nowedda uš Etkahneem. S.

No Rihgas 28. Septbr. f. g. Rihgas Latweeschu teateris irr peħz ilgakâs apstahschānabs nu reis atkal sawas israhdischānas jau eefahjis. Tai laikâ, kamehr teateris nau tizzis speħlehts, irr par skattumēs isglibtoschānu šipri gabdohts. Swohddeen, tai 24. Septbr. f. g., kur namš bij šipri apmeklehts, tikla diwi jaukas johku-speħles — „Skaisla Greetina“, originalē no Adolf Allunan un „Tannheisers“, parodija (jahziga lugga) no Adolf Allunan — dohtas. Nahkoschu reis israhdihs ar pilnigahm dekorazijahm kahdu it jauku gabbalu „Muzzeneeks un

muzzeneeze", Original-Operette no Adolf Allunan. Wehlejäm ir schai israhdischanai pilnu nammu un brangu isweizibu spehleschanä! C. H. B.

Widsemmes gubernators amata darrischanäs 27. September aifreisoijs us Behterburgu.

Lehrpattas uniwersitetē 1. September 1872 bij 728 studenti. No teem studeereja 93 par mahzitajeem, 205 par daktereem, 198 par teefas kungeem, 52 par apteekereem, 57 par skohlmeistereem, 98 wiffadaš dabbaš gudribas. No Widsemmes bij 339, no Kursemmes 141, no Tggauuu semmes 85, no zittahm Kreewu walfts puffehm 159 un 4 no ahrsemmehm.

Behterburga. Dselszeka taifitajs Potakowa l. effoht karra ministerijai peedahwajis, ka gribboht apnemtees preeksch wiffa Kreewu karra spehka pa Siropas Kreewiju ar fawu nandu usbuhweht tahs waijadfigahs kasarmes, kad wannam us 45 gaddeem gribb atwehleht tahs naudas, ko taggad semstibas un pilsehti par kohrteem ismaks. Wehz 45 gaddeem apnemmahs wiffas ehkas nodoht frohnam par mantibu.

— Ta karra deenesta komissiones nodalla, kas ihpafchi to deenestu us karra kuggeem pahispreesch irr sawa fanahlschanä spreedusi par daschadahm weeglinaschanahm, kas tahdeem buhtu jarahda, kas dauds mas jau us kuggu buhfschanu irr eefkohloti. Tam deenestlaikam us kuggeem buhs palikt 7 gaddeem komanda un 2 gaddeem rezervä. Bet scho laiku buhs pa-ihfinaht waj par 1, waj 2, 3 lihds 4 gaddi, kahdu kuggu mahzibu kates lihds nefs lihdi pat tahdeem, kas par stuhrmanneem jeb kapteinehm bijufchi. Zuhras skohlu mahzekli warretu lihdi 24 gaddu wezzumam fawu deenestlaiku atzelt. Kuggu kapteinehm, stuhrmanneem, lasmanneem un wehl zitteem, kas tahdos pilnigös juhras deenesids stahw, gan warrehs atwehleht meera laikos palikt sawas weetas.

— Ta dselszeka lihnijs no Poti us Dislisu irr braufschanai atwehleta. Pee schihs buhwes bij ihpafchi gruh-tumi, tapehz tad arti katra werste maks wairahl ka 80 tuhst. rublu.

No Dresles irr kahdam Nihgas kantoram rakstihis, ka zaur to besgalligu lectu, wiffi turrenes zekki irr skrihdös pahrehtiti, ta ka lauzeneeki nelo nespehz eewest un arri kannepu sehklas dauds pohsta aiseet. Pa wiffu to srihpu no Dresles us Mowa juhreas puffi rudsu effoht mas bijis, us melnabs juhreas puffi diuszju labbaki. Seemas kweeschu effoht tur lohti mas, turpat maksajohht par 1 pohdu kweeschu 65 kap. Preeksch seemas zekka nezil no turrenes newarreschoht nahht andele.

Kohku anglu ne ween pee mums schogadd til mas bijis, bet dsird tahdas pat fuhdsibas arri no Wahsemmes. Til Behmija irr wairahl bijis un no turrenes tad iswedd us Berlini un zittahm puffehm, bet sinnam leekahs arri labbi aismakatees. S.

No ahrsemmehm.

No Berlimes. Schinnis deenäs islaida no dsede-schanas par wesselu to beldsamo no karra ewainoteem. Tas bij Bruhschu unteroffiziers no 35. regimentes wahrda Laber. Tai kauschanä pee Marlatur wannam abbas

schohkles bij aisschautas prohjam. Iglu laiku wannam nu ar sawadahm truhbahm spehzigu barribu lehja eefschä; flawenais sohbu dakters Zelzer nehma wannu sawa dsede-schanä un to truhktofschu schohklu weeta eetaifija kahdu eerikti, ka flimmais warreja kost un it flaidri runnah. Taggad nu irr zittadi pilnigi wessels un peenehmis kahdu skrihwera weetu Berlinē.

No Franzijas. Presidents darrija kantas fapulzes komissioni to sinnamu, ka prinzijs Napoleons bes kahdas atwehleschanas irr us Frantschu semmi nahzis. Tappa atbildehts, ka irr wehl spehka tas spreedums deht kaisara walstibas isbeigschanas un ka tamdeht buhs prinzim pawehleht, lai eet no Franzijas prohjam.

Dresdenē 29. September irr mirris 66 gaddus wezs weens no daudseem pasihstameem Wahzu rakstneekem Dr. Ferdinand Stolle, tas pats, kas no 1844—1862 isdewa to johzigo lappinu: „Dorfsbarbier.“

Spanija 7 juhdes no galwas pilsehta Madrides irr wezs klohsteris ar wahrdu Esturial; tur dufs Spanijas kehniinu lihki; klohsteris irr lohti krahfschni isbuhwehts un ar wiswiffadeem dahrgumeem puschlohts. Taggad raksta, ka preeksch pahri nedelahm sibbins eespehris klohsteri un wifs sahzis degt. Gan nokrehjuschi ar ugguns sprizzehm turp, arri pats kehniensch tahdal turp nobrauzis, bet wehl nesinn, zil buhs warrejuschu isglahbt. Ihpafchi leela flahde buhtu pee tahs leelahs grahmatu krahtwes, fur, ka daschi rehkina, effoht lihds 100 tuhst. grahmatu bijis. Tee kehniin: kappi gan irr wiffi no almineem un tur leesmas masahl ko warrehs flahdeht. Tai lihku pagraba bij 26 eebuhwes jeb allas, 18as bij katra pa marmora sahrkam, 8 allas stahw wehl tuffchas.

No Amerikas raksta, ka Greeleis, weens no teem kungeem, kas pee nahloschas presidenta zelschanas labpraht gribbetu presidenta gohda eetapt irr eefsch 10 deenahm 600 juhdes isbrauzis un drihs weenä, drihs ohtra weeta peestahdams, kohpa 200 runnas turreis, zaur kurrakm ranga kaudihm peelabbinatees un zehlejus us fawu puffi greest. Bet ka leekahs, wiffa ta dedsiba mas gan ko lihdsjehs. Kad til ne-ees tapat ka dascham labbam pee mums, kas arri no gohda kahribas dsihts wiffadi mahk isdarbotees, ka til warretu presidenta waj preekschneeka gohda eekluht; nebihstahs nelo par to, ka mahjas, kam saimneeks us lauka dsihwo, eet us leiju, irr ittin ar mæru ar to masako lohiti, peemaksa zehlejem wehl labbas magri-fschas — bet gallä peedshwo, ka prahtigi nowadda loh-zekki gekki nokohpj un pamett fur bijis.

— Amerika Luuwillä warr dabuht redseht lohti skun-stigu darba gabbalu. Irr wessels zeems kahda pakalnē redsams; ahrpus zeema irr dselsahmurs, kapparahmurs, smehde; warr redseht, ka 40 zilweku figuri kustahs un kates tur fawu darbu darra; brauzeji wedd wesumös wiffadas leetas us tirgu, seewa eet ar krufsi pehz uhdens us affu; sweijnneeks aire laiwu par uppiti, wihri kaff smehde. Zeemä irr redsamäs allas, uppe, mas efars un wifs tas kohpa irr til weena lohti skunstigi isgudrota maschine no 9 pehdas augstuma. Isgudrotajs effoht

lahds Wahsemneek's, wahrda Bergmanns, bet effoht arri wihrs 7 zaurus gaddus strahdajis, kamehr scho zeemu few uf buhwejees.

S.

Kahds wahrds pahr pag. wezzako zelfchannu.

Atkal tee trihs gaddi drihs buhs noteszejuschi, fur nu pagasteem pag. waldichanas wehlechanas no jauna buhs ja-isdarra. Jau weetu weetahm dsirdams, ka daschas partijas pulzejahs, tschulst un gudro kohpa, uf kahdu wihsi warretu sawus draugus pag. wezzako amatä eewehleht. — Dasch jauns kandidats jau kahdi pahri gaddu, ka ar pagasta lohzeekem eefahzis draudfetees un stahsta no sawas leelas gudribas, lo kreisflohla eedams eemahzijees, waj no sawas brahlu mihloftibas un patriotisma, lo stary dedfigeem jaunekteem no jaunäs latw. pa-audses dabujis eefmeltees, tä ka ohtra til gudra un mihla wäirs wiffä pagastä newarretu atrast. Tahds taggadejus pag. waldineekus gluscham smeeklä leef ka muskus, lehnus, prastus, kas arri neubht neprohtoht pagasta darbus un rehkinumus pareisi iswest.

Ihpaschi tahds speeschahs uf kalpu pussi, tohs aifstahwedams un noschehdams ka teem gruhti eiioht; ja til winnu eezelu pag. wezzako amatä, tad gan palihdsetu un gahdatu, ka no frohna warretu semmes gabbalus isluhgt. Sinnams, dascham kalpam firds weegli fahl leht, ja tahdas un zittadas apfohlischanas no wairahl mahzita tantas dehla dird; — bet lai apdohma, ka tahds kandidats ar wiffahm tahdahm fohtlichanam til uf balsu wairumu no kalpu pusses tihlo, ka tiffal warretu gohda amatä flucht, gan pehz sinuabs kalpam rohku fueegt — lai to labbi nobutscho. Jo kurfch til karsti pehz pag. amata zenschahs, tam sinuabs ahda neef, lai warretu dabuht kaffitees. Kur buhs kahds swarrihg's, prahtihg's fainneek's, tam netruht's arri pasemmibas un ihstas apfischanas, tahds ahtraki no tam ranjahs ka pagast's wirnu eepasidams gribbetu usdohmahht par wezzako, jo tahds labbi sinu, ka schis amats pa gohdam wests, prafta spehku, naudu un laiku, un sawas mahjas kohpschannu atstahht zitta sinuafchana tai padarra leelu flahdi, jo „fainneeka azzis darra firus trefnus.“ Pagasta amats fang gandrifs deenu no deenas no mahjahm noht un ta gohda lohne ne-apflahj ne to gadda tehrinu. Waj arri schinni ruddeni wehl dauds zitti kandidati eelfch zelfchannas laika ne-atradidsees, kurri til ta gohda deht bes kahdas lohnes par pag. wezzakeem gribbehs zelti flucht?

Kä nu ne! Bet lai tahdi man ihsti pastahsta, kahdu labbumu winni zaur to pagastam padarrihs? Waj pagastam buhs mafakas nodohschannas zaur kahdu wezzako? Teescham ne, jo lepniba un leels gohds pagehr wairahl, ne lä kad weens ar deewabijigun firdi par taisnu lohni tahdu amatu ruhrigi kohpj. Waj tad jau irr dauds tahdu schelstardigu Samariteru pagast's atrasti, kurri bes mafkas kahdu pagasta darbu un eerikti buhtu wedduschu un pastrahdajuschu? Ja nu jau taggad pee daschahm pagasta darriochanam kurneschannas irr, kad mahjas darbi aiflawejahs, fur tad nu mihlais jaunais fainneek's lai sawu

mahjinu apkohpj, kad par walti, newis kahdu nedetu, bet zaurus trihs gaddus pagastam par wezzi buhs? Es esmu zaur zaurim pahrleezinahts, kurri walti gribb kalpoht, teem irr sawas dohmas, tur labbums nebuhs, un kurri dohmajahs tee wisgudrakee buht, jo mulkigakus darbus pastrahda un beidsot buhs jafalka: „No weens mulkis padarra, tas wisseem prahtigeem jazeesch lihds.“ — Pagasta wezzako amatam irr leels swars un to til warr tahds wihrs atfwehrt, kurfch no Deewa ar tahdeem spehkeem irr isrihlohts. Labs buhs tahds pagasta wezzakais, kurfch pats irr labs fainneek's, gohdihg's, gahdihg's un lehnprahtihg's tehws saweem pascha un faines behrneem, kurfch mahjas kohpis un behrnus audfinajis un mahzjis, tas sinuabs pagasta wajadfibas un gruhtibas atsiht. Tapehz pag. wez. peenahkabs buht: 1) deewabijigam, jo tas irr wiffas gudribas eefahkums, 2) ffohlotam, bet newis pahri pahrfohlotam, 3) jau pasfaules weegluma un gruhtuma ffohla bijuscham. Tahdus wihrus gandrifs katrä pagastä atraddih's. Bet sinuabs, kurfch lepniba par sawa pascha leelu mahzibu, dedselibu un patriotismu gribbehs til tai amatä eelfucht, tas zittus kretaus wihrus un wezzakus fainneekus zaur sawahm jaunäs gaismas brillehm neubht ne-eeredsehs, bet kahps teescham sawam firmam tehnam uf kahjahm. Sinnams schee laiki pagehr mahzitu wezzako, nemahzitam par dauds gruhti, bet it deewagan arri peeteef, kad labbu pagasta ffohlu zauri gahjis un proht rakstihht, rehkinahht un jautri wiffu nowadda un fainneezibas buhschannu pasihht. Pag. wezzakee, ja gribb tiffuschu buht sawa deenestä, tad teem gan mas laika atliks leelu patriotismu dsiht, bet jo wairahl darba atraddisees pahr pagasta kahrtibu pee garra un meefas gaismoschannas gahdaht. Pagasta wezzakajam irr wiffa pagasta laiziga un garriga manta, lä taisnam deewabijigam tehnam no saweem behrneem ufzizeta; tapehz falku: newehleht behrnu par tehnu! — Lai pagast's neleedsahs labbam, gohdigam wihram, kurfch tai amatä leeti derr, labbu lohni doht; jo tas tschaklam strahdneekam peenahkabs. Wes wajadfibas no Deewa pusses nepahrkawajeet waldibas amata wihrus, jo leelais zehleju pulks wehl mas to sinu, zif leela leeta ta irr, kad weens jan ar sawu amatu dabujis eepasihstees; ir wiffulabbakajam aiseet labs laiks, kamehr eefohp zellä. Sinnams buhs daschi wezzi arri nederrigi, tur ar prahtigu pahrgrahschannu buhs japahrabbo. Uf to wehlu pagastam laimi, ka warretu labbus deewabijigus pagasta tehws eemantohht, kurri paschi mihl gaismu, kam ruh basnizas un ffohlas buhschana, nabagu apkohpschana, kurri neklausahs ween to bramannu muttē, bet fadsird arri ta wahrgula balsu un tohs bahrius lä ar maifi tä ar mahzibu apgahda. — Bet lai lä no ugguns fargahs no tahdeem, kam Deews irr no firds issuddis, jo kas to Ringu pasaude, tas wiffu pasaude; nei winna muhscham, nei winna darbam irr pamatta. Kur weens nowads par sawu galwu isredsehs waj no jauna zeldams waj agrakajo naturredams tahdu wihru, kas bes tizzibas un besdeewis, un ar to dohma sawu gudribu israhdiht, kad par to sawus johkus turr, kas kristigai draudsei irr fwehtas leetas,

tur nowads dabuhs redseht, ka patš sew irr rihstes gree-sees, kas to fawä laikä pahrmahzihs. Tapedz wehlesim tehwas un tas Kungs lai teem palihds to swehreschanu taifni ispildiht, par to teescham buhs atbilda jadohd ne ween scheit, bet arri winnä muhschä.

M. N. pagasta lohzeelis
S.

Disch-Gramsdaß

muischa stahw lohschä weeta pee Mell'uppes krastineem, lahdaß 7 juhdses no Leepajas, 10 werstes no Preeklules dselszetta staziones un 12 werstes no Skohdas pilsehtina, Leischmalle. Pee Gramsdaß basnizas krohga fatekl 4 leel-zekki lohpa. — Kam no lassitajeem gadditohs par Leepojas zekku us Gramsdu zekkoht, tas eeraudsihs stary Disch-Gramsdaß muischu un Gramsdaß basnizu brauzoht, ne tahlu no Gramsdaß basnizas, par kreisu rohlu, labbu prahwu, jaunu ehlu ar 2 skurtimeem un dastina juntu. Skurtimeem irr melni speegeli ar balteem rah-meem pehrweti. Schi jauna ehla no deggosehem steege-teem, eesilgani pehrweta, ar bruhneem speegelu wihsä taifiteem lohga flengeem, irr — Disch-Gramsdaß jaunais pagasta un teefas nams! — Behrn pawaffari eefahla pagaste jauno nammu taifihht. Disch-Gramsdaß dsimfkungß barons N. v. Korff dewa nammam weetu un baklus preeksch buhwes. Lai gan nams nau wiffai leels; bet tal ta taifihhts, ka preeksch wiffahm wai-jadsihahm peeteef. Nekas nau peemirsis. — Gelfchas eerikte irr schahda: Preekschnams, subdetaju istaba; — leela teefas istaba, kanzeleja, prahwaku lauschu istabina, Kladowoja ar dselses durwihm un 2 zeetuma istabas. Ohtra gallä irr skrihwera mahjoklis, fur atrohnahß 4 lambari, angleeschu lehkis, rohkas lambaris, appakschä welwehts pagrabß un — us behningi leela ruhmes weeta. — Uhrä eeraudsihi nammam widdü leelas us speegela wihsä, dubulti atwerramas, bruhni mahletas durwis ar missina drille-reem; wirs durwihm irr lohfschi pulkes isgreesst lohgß. — Preeksch durwihm atrohnahß raibi un glihti isgreesstas pul-kes, bruhni mahletas pa-augstas treppes, kam katra puffed benkis. Nammam, zetta puffed, katra gallä — irr 3 leeli lohgi. — Wiffam nammam apfahrt irr apliktas pehr-wetas blekku lectus rennes. — — Tanni gallä nammam, kas pee ohtra zetta, kas no Mas-Gramsdaß muischas at-nahß un fur irr ta ee-eeschana teefas istabu ruhmes, atrohnahß peebuhwehts preekschnams ar pehrwetu blekka juntu. Wirß glihti taifitahm durwihm atrohnahß wehl jo glihti no lohla isgreesst melni mahlehts un awfelihts walßs ehrglis ar diwahm galwahm. — Appakschä tahfelitë dri-leteti bohßstabi atmirds azzihm prettim, fur stahw rakstihhts: „Disch-Gramsdaß pagasta teefa!“

100 fohlu no teefas namma tam eprettim, paschä pree-deena mallä, reds ohtru braschu, wehl angstaku, no apzisteem almineem muhretu ehlu, ar melnahm dselses blekka durwihm un stahwu dastinu juntu, ar diwi no farkaneem steege-teem taifiteem leeleem lohgeem un no appa-teem zirsteem almineem taifitu treppi. — Schi ehla irr

Disch- un Mas-Gramsdaß pagasta magasih-nes klehte! — Ohla irr no almineem muhreta; ap-paksch dastineem irr juntam dehes listas. Kad klehte leelahß dselses durwis atwerr, tad tuhliht preekschä atrohnahß augstas, lohfschi no plankahm taifitas treppes, pa kurrahm labbibu nefs augscham us behningi un no tur eeberr to par luhleem apzirkuds. — Uhyrenes puffed klehte wiß-apfahrt gar juntu irr listas no skahda mahletas lectus truhbas. — Kas sinn waj Kursemme kahdam zittam pa-gastam tahda glihti taifita magasihnes klehte, kahda Gramsneekeem, wehl atrastohß?! — Tilkab scho klehti, ka to teefas nammu, usnehmahß zelt buhwmeisters M. Burbe no Leepajas, wehl it jaunß zilweks, bet — irr gohdam buhwi gallä weddis. — Muhrneeka darbu wad-dija muhrneeka meisters Weibels no Nihzes. — Abbahm schihm jaunahm ehlahm apriffi sihmejis skrihwerts K. Schlegel t. — Gohdu un flawu irr gan ispelnihuschees Gramsneekei fewim tahdas lohfschas un sipras pagasta ehlas zeldami. — Gohdu irr pee ta ispelnihuschees ne ween pagasta waldischana, pagasta preekschneekei, runnas wihri, prattigi amatneeki; bet wiswairahl pagasta wezza-kais Ernestß Jule, kas ar ne-apnikschanu ruhpejes un gahdajis, ka darßs taptu par gohdu pabeigtß. — Gramsdaß pagasta nams un magasihnes klehte maksa pa-gastam lohpa, bes alminu, lakku, steegeku, dastinu un zittu buhw'materijalu peeweschanas, — 3240 rubl. — Zapeeminn wehl, ka pee Disch-Gramsdaß taggad turrahß ischetras pagasta teefas, ka: Disch- un Mas-Gramsda, Kalletu un Treknu pagasti. — Disch-Gramsdaß ar Mas-Gramsdu, ka lohpa fakufeteem pagasteem, irr til weena pagasta waldischana; jebfchu katrai muischäi saws dsimfkungß.

Lai 30. Augustä, ka peeminnaß swehtkds, kad Kur-semmes laudis laisti brihwä, bija Gramsneekeem ta gai-dita preeka un gohda deentira! Jo tanni eefwehtija tee fawu jaunu, glihti taifitu pagasta un teefas nammu. — Pehz tam, kad bija Deewa kalpo-schana basniza noturreta, fapulzejahß, pulkstens 3. pehz launaga, jaunä ar gohda wahrteem, meijahm un pulku krohneem puschlotä pagasta nammä weefi no wiffahm kahrtahm. Stary angsteem weeseem bija Disch-Gramsdaß zeen. leelmahte, ka weetneeze fawa laulata drauga Disch-Gramsdaß dsimfkunga barona v. Korff, kas patß sawas flimmas mahtes deht, tahlumä buhdams, newarreja us scho preeka deeninu atnahht. — Arri Mas-Gramsdaß ba-rons zeen. J. v. Nolde, kawella deht newarreja patß at-nahht, atfuhhtija jaunam nammam fahl un maifi, ka mahju swehtibas sihmi. — Tad wehl atnahza zeen. drau-dses mahzitajs ar fawu zeen'mahhti, apfahrtesi kaimini no Wahzu draudses, zeeminnu skrihwerti, muischkungi un zitti luhgti weefi no wihrischku un feeweeschu kahrtas un, ka fapohhtams, leela dalka no Disch- un Mas-Gramsdaß pa-gasta laudihm. — Papreeksch dsedaja us 4 balshim ihpa-schu us to deenu farihmetu dsesmu, kas ta eefahlahß: „Stalts teefas nams nu Disch-Gramsdaß, ka bruhte pulku wainagä, preeksch lauschu azzihm stahdahß 2c. 2c., tad Gramsdaß zeen. mahzitajs turreja patihkamu un swar-

rigu eefwehtifchanas runnu par I. Kehnina gr. 8, 57. un 58. „Lai tas Kungs muhsn Deews irr ar mums, ittin kà tas ar muhsu tehweem bijis. Lai tas muhs ne-attahj, nei fawu rohku no mums atrauj: Lai tas muhsu firdis pee se-wim greesch, ka mehš eefsch wisseem winna zekkeem staigajam, turredami winna haustus un winna liffumus, un winna teefas, kà winsch muhsu tehweem pawehlejis. — Tad mahzitajs rahdija, „kà darbs gan beigts nu ahrigi; bet ka nu sahkses eefschligi zc. un ka wehlejam, lai tai jaunà pagasta namma wiss eetu fahrtigi un taifnigi pehz Deewa un Keisara liffumeem, ka lai mihla Gramsdas basniza, kas netahlu no teefas namma epret-tim stahw, warretu ar labpatiffchanu us fawu jaunu zee-minu allafchin luhkotees. — Behdigi zeen. mahzitajs eefwehtija trihsweeniga Deewa wahrdà jauno ehku par Gramsdas teefas un pagasta nam-mu, fur lai Deewabijaschana, mihlestiba, taif-niba, meers un weenprahtiba mahjo. — Behz eefwehtifchanas dseedaja us balshim wiffi kohpà to dseefmu no dseefmu grahmataš: „Lai Deewu wiffi libdi! zc. zc.“ Behz nodseedatas dseefmas runnaja wehl zitti. Papreelsch Gramsdas pagasta weetneeks, grunia ihpafschneeks R. Zaujeet f. us faweem tautas brahkeem pahz tahs deenas fwarrigu nosshmeschanu un fwehtifchanu. — Kad Kalletu dsimtkungs, barons Ferd. v. Nolde fawas zeen'mahles ne-wefelibas deht newarreja pats buht floht, tad zaur fawu weetneeku Klawera f. atfuhitija fahl un maifi un wehleja Gramsdas jaunam un kohscham teefas nammam Deewa fwehtibu un laimi, un ka lai tanni katram, aug-stam un semmam, bagatam kà nabagam, weenlihdfiga us muhsu scheliga Keisara walsts liffumeem dibbinata teefa taptu spreesta, un — arri wehlejahs no wiffas firds, ka lai us preelschdeenahm pagasta teefas un waldischanas ar faweem dsimtkungeem weenprahtiba un faldà fa-derriba fatiktahs, atfihdami, ka „meers usture un — nemeers isphofa!“

Behdigi wehl uskabra garrigu tsheterejadu pukka wai-naku Gramsdas kirspheles flohl. un ehrgelneeks zaur ihpa-schu ribmi, fo arri dohsim lassih. — Behz tam dseedaja us balshim: „Deews fargi Keisaru!“ un Ahrona fwehtifchanu.

Bret walfaru atbrauja wehl kahds tablejs weefis. Ruz-zawas basn. ffohlmeisters un ehrgelneeks, kas fawus jau-nibas gaddus zittfahrt Gramsdà pawaddijis, ar Gramsdas taggadeju pagasta wezzako, G. Zuke f. Gramsdà weenà ffohlà gahjis un ar Gramsdneekem wehl zaur mihlestibas faitem faweenohs, teem arri fawas laimes wehlefcha-nas fawadà lihdsibà likka preelschà. — Kad nu pee walfara dauds no muhsjeem jau bija iflihdusch, kas scho fawadu laimes wehlefchanas lihdsibu nedabuja dsirdeht, tad mums prahtà nahza, muhsu zeen. awischiu redaktorim to peefuhitih, arrig winsch to awises ne-ekliku, jo mums schkeet, ka arri zitteem swescheem lassitajeem ne-reebš to dsirdeht.

Kad bijahm zaur dauds kohschahm un firsnigahm fwehtku runnahm garrigi pameeloti, tad tappa arri weefu meefas ar ehdeneem un dsehreneem mihligi meelotas. Te wehl ihpafchi peeminu tohs gohda wiru wahrdus, kas ne ween ruhvigi par fwehtku isrihlofchanu un puscho-fchanu gahdojuschi; bet arri fwehtku walfara pee meelasta pafneegschanas laipnigi un mihligi ruhpejuschees; tee bija pagasta preelschneeki un gruntneeki: G. Zuke, G. Zuhke, R. Zaujeet un ffrihwera kungs F. Rohrbach un wiina gafpafcha.

Walfarà bija jaunais, glihtais pagasta namš ar ug-gunihm un raibahm lampahm gresnohts, un wirs leelahm durwihm, us furrahm kohti glihts apfeltihts walsts ehrglis irr uslitts, — ar pukka frohneem puschohts, mirdeja uggunigi tee wahrdi: „Aleksanders I.“ un „Aleksanders II.“ un „brihwiba.“

Wiffi weefi, augsti un semmi, bija preezigi kohpà un pawaddija ar dantscheem, teatera spehleschanas flatti-fchanu un lustigahm dseefnahm wiffu walfara gabalu, ka til pehz pusnalks weefi atfwizinadamees isschftrahs.

Tà tad gohdigi un preezigi schi sen gaidita deenina tappa pawaddita, tà ka dascham gan paliks ilgi mihligà peeminà. — Lai Deews farga un fwehti jaunu nammu, namma zehlejus un tohs, kas tanni darbosees eefsch taif-nibas un deewabijaschanas!! Deews lai fwehti wiss-augstu waldischanu, kas kandiim dauds rektes un labbums atwehle un par wiinu lablahfchanu gahda! — Deews lai fwehti muhsu tehweemmi, mihlu Kur-semmi! Winsch lai fwehti Kursemmes augstas un semmas waldischanas, kungus un laudis, muifchas un fehtas, paraiditajus un gahjejus!! —!

Ar dseedatas fwehtku dseefmas beidsama pantina wahrdeem beigfim wehlejami:

Deews fwehti mihlu Keisaru,
Kas Latw'jeem dewa brihwibu,
Un fawu waldischanu! —
Deews fwehti Gramsdas pagastu,
Kà preelschneekus, tà wezzaku
Un wiinu darrifchanu! — —

Waddi, fwehti —
Katrà laifà, fweedros waigà, kas scheit strahda,
Rakstus wedd, par fahrtib' gahda!! —!

E. F. S.

Par gohwju lohpu kohpschannu.

(Beigums.)

4.

- Lohpus ne stalli, bet ahrà leeku dsirdinaht, tapchz ka
- derrigas dsirdinaschanas eerikteschanas eefsch stakkeem dauds nandas malka, un kad stallis ar pahreeku drehnumu peelaistahs, tad tas lohpeem nau wefelihs;
  - dsirdinaschanas fillehm weenumehr tihrahm buhs stah-weht, fillu spohdribu ustureht, dauds darba malka, bet no aifkesetahm fillehm lohpeem flimmibas is-jekahs;

- c) jebſchu lohpus tibrus turr, tomehr ſtalli dſirdina-
joht, dſirras uhdens nelad neraffeſs gluſchi ſkaidrs,
bet peebirris ar barribas ſmalumeem;
- d) lohpan pce ſilles peefeetam zauru ſeemu uſ weetas
jaſtahw, kamehr tohs ahrâ dſirdinoht, tee pa ſkaidru
gaiſu dabu paſtaigatees; un
- e) pce dſirdinaſchanas ſtalli, wairahſt laika un darba-
ſpehka waijag, ne lâ kad tohs ahrâ dſirdina.

Wiſſu ſcho grubtummu un publiuu eſmu atmettis, loh-
pus ahrâ dſirdinadams. — Pce akkas nolikta leela, garra
ſille, tur no akkas uhdeni ar pumpi eepumpe. Kad uh-
dens warren ſalts, tad karſtus alminus eemett, jeb wah-
roſchu uhdeni ſille pce dſirras uhdena peefeij ſlaht. Lohpi,
ne wiſſi reiſe, bet katurreis tee, kas weenâ ſtalli ſlahw,
uſ dſirdinaſchanu tohp dſiht. Bullis pce dſirdinajameem
lohpeem ikreis tohp peelaikſt ſlaht.

Bullis tohp ſewiſchki ſtiprâ walgâ peefeets turrehts;
bet ſtalli pce gohwihm netohp laiſts, lai tabs netohp
dſennatas.

Grubſnejas gohwis, kahdas deenas preeſch ſawahm
atweſchanahm, no zittahm gohwihm tohp atſchirtas, lai
tellinſch, kad tas dſemdinahſt, netohp famihdihts.

Tellini no gohwihm tuhlin pehz atweſchanahs tohp at-
ſchirti un uſ ohtru kuhſi aiſneſti, lai mahte winnu blau-
ſchann nedſird. Winni netohp ſihdinati, bet dſirdinati.
Dik pce jaunahm gohwihm, kas pirmreis atweddahs, tellu
ſihdina, lai tas zitſchus eewell un lai peens atreetejahs
uſ ſlauſchann.

Ahrſemmâs wihreeſchi gohwis ſlauz. Tee pce beſki-
ſcha kahjas, uſ lo paſchi ſlaukdomi ſehſch, gohws kahju
mehdi peefeet, lai ta peenu ne-iſſpahda. Altrohnahs
gohwis, kas nedohdahs ſlauktees, tahdas nerahmes ſa-
waldiht, meitahm ſpehka truhſt, un labbi gan irr kad
wihriſchki ſlauzeji ar kreetnu ſpehku tabs mahſ ſawaldiht.
Pce ſlauſchannas jarauga, lai pehdeja peena pillite no
teſmineem tohp iſſlaukta; jo zittadi peens aiſreetejahs un
patti taukata ſweeſta dalka paleek ne-iſſlaukta.

5.

Kad lohpus tâ lâ peeminnejuſchi nepeefeetus par ſeemu
mittina, tad pce ſuhdu kraſchannas ſchee labbumi pa-
nahſami:

- a) Suhdi wiſſâ ſtalli, weenadâ beeſumâ un taukumâ
raſſees, kas to wehrtibu dohd, ka laulus weenlih-
dſigâ wiſſe ar weenadeem mehſleem warr aſſuhdoht.
So tahdâs ſtaldâs, tur lohpi walgâs peefeeti ſtahwe-
juſchi, ſuhdu treknams nelihdſens; gohwihm aſtes
gollâ paſchi treknee ſuhdi, un pa ſtalla widdu pa-
laiſchi tilween ſihwâ drehgnumu dabujuſchi; bet ſem
ſillehm, fauſi, ſapellejuſchi ſalmi rohnami. Bet
to ſtarpibu gar ſauſeem un trekneem ſuhdeem, il-
weens ſemturris ſawus laulus ſuhdodams, jau
deewegan paſiſt.
- b) Lohpi ſtalli ſtaigadami palaiſchus uſ ſuhdeem dabu
labbi peemihdiht, zaur lo ſuhdu ſpehks ne-iſſluhp
gaiſâ, bet ſawu ſtiprumu naturr preeſch laukeem.

Kad peemihditi ſuhdi netwaiſo, tad ſtalli weenumehr
ſkaidrahſs un weffeligahſs gaiſs, lo lohpi eedwa-
ſcho. Kad tahdâs ſtaldâs, tur lohpi walgâs peefeeti
mittinajahs, no ſuhdeem nelabba dwinga iſſekahs,
tad mehdi durwis jeb luktu greeſtâs eerikſeht, lai tee
eekarſetee, nelabbee twaiſi pa turreni warr iſſeet. Bet
ſiltee twaiſi ſaweenodamees ar to wehſo gaiſu, kas pa
atwehrtahm durwihm ſtalli eekſchâ ſpeeſchahs, par
uhdeni paleek, kas maſâs pillitâs pce greeſteem un
ſjahm peekerahs un tohs puhdina.

- c) Kad palaiſchi weenlihdiſigi iſſkaiſiti un ſuhdi weenadâ
beeſumâ ſtalli peemihditi, tad tee no wirſas apluhlo-
joht, fauſi redſami, bet eekſchupfê tee no ſihwa
wiſzaur drehgni.

Kad ſtallus ar tahdeem palaiſcheem k. iſa, kas
6 zollu garrumâ ſakappati, lo eekſelu beſki ar iſſkapti
lehti warr paſtrahdht, tad ſuhdi jo derrigi pce
weenlihdiſigâs iſahrdiſchannas uſ laukeem.

- d) Kad barribas kaſtes weegli zellamas, tad ſirgu ſuh-
dus, kas gubbâ ſameſti eedeggahs, gohwju ſtalli
wiſpahr warr iſſplahſiht. Pce mehſlu lohpfchannas
no darba nau jabihſtahs; jo ſchis darbs leelus aug-
lus neſs.

Par lohti derrigu eſmu atraddis, kad pehz ſuhdu
weſchannas iſmechſtâs ſtaldâs truhdu ſemmi labbu kahrtianu
noberr, eekſch ka ſuhdu ſihws ſawelkâs eekſchâ. — Truh-
deem, kas no rahwaineem purwjeem rakti, irr weenu ſeemu
ſem klaiſas debbes jaſtahw pirms tee uſ iſbahriſchannu der-
rigi tohp, jo rahwam irr dſelſes dalkas ſlaht peejauktas,
kas ſemmi auglibu nedohd; bet ſkabbes gaiſs rahwainus
truhdus par derrigeem pahrwehriſch, kad tohs weenu ſeemu
gaiſa aſſtrahdaschannai atſtahj. Sarkanaſis mahſ irr
derrihgs uſ iſbahriſchannu iſmechſtâs ſtaldâs.

Suhdu weſchannas iſſtenais laiks irr waſ-
faro. Suhdi, kas ſeemâ iſweſti, ſande ſawu ſpehlu.
Suhdi tai paſchâ deenâ kad iſweſti, irr ja-ee-arr.

Paſchi treknaſee mehſli, kas ſemmi augligu padarra, irr
tee, kas no paſcha zilwela iſeet, lo, beſ ka tohs ar lohpu
ſuhdeem ſajauz, uſ laukeem wedd. (Ahrſemneeki ſchohs
mehſlus labbi ſinna lohpi.) Wiſſâ paſaulê nekur ſem-
lohpi zilwelu ſuhdus ſil ruhpiſigi nekrahj, lâ Aihnas
eedſihwotaji Aſijâ. Tur ar teem leelu andeli dſenn.
Leelu pilſehtu tuwumâ ſcho mehſlu bagatibu pahrwehriſch
par pudretti, ſaſitt formâs lâ keegelus un tad lâ an-
deles prezzi ar fuggeem uſ tahlahm ſemmem ſuhſta. Aih-
neſchi no ſaweem laukeem wiſbagatohs augkus manto;
jo tee lâ iſſti meiſteri ſawus laulus mahſ aſſuhdoht un
aſſtrahdht.

Zoprobham uſ lauku ſuhdoschannu irr wiſtu ſuhdi un
ſvrahguſchu lohpu meeſas iſſti derrigi. — Smalki ſaber-
ſtus wiſtu ſuhdus ſtalli uſ lohpu ſuhdeem warr iſſkaiſht.
Kad kahdas lohps noniſſt, tad 6 pehdu dſikâ garraniſki
iſraktâ dohbê tabs krittuscha lohpa meeſas un laulus, kas
maſâs gabbaldâs ar zirwi ſakappati pamihſchu ar ſirgu
ſuhdeem un ſemmem ſakrauj eekſchâ un apleij ar ſihwu.

Behz pahru gaddeem taifi dohbi wallä, tur raffees melna trefna femme, kas laußeem auglbu dohd.

(Ur ta zeen. lunga atwehleschannu, kas scho padohmu farakstijis Wahzu wallodä, pahrtulkojis Latw. wallodä) L.....l.

Mehfinnuma usdewums.

Kahda seewischka tikla prassita, zil minna wezza effoht un atbiudeja: Preeksch 7 gaddi es biju 3 reis wezzaka, ka foreis manna meita. Meita tikla prassita un schi atfaz-zija: Behz 7 gaddi es buhschu pus tik wezza, ka manna mahte tad buhs. — Zil wezza nu bij mahte un zil meita? E. Sk--k.

Atbilda.

G. S. B. — R. To sinan. pehz mannam dohmahn, dohs wiallabakt Juhfu grabmata patti. To leetu, ka tas weens no Juhfu raffteem. To pehn peesubhtijakt, til schogad dabuja isnaakt, gan lassitijati redakteerann peedohs. Kad redsesimees, tad wairahf.

Labbibas un prettschu tirgus Jelgawä, 9. Oktober, Rihgä, 6. Oktober un Leepajä, — Septbr. 1872. gaddä.

Maßfaja par:	Jelgawä.	Rihgä.	Leepajä.
1/3 Iſchenn, (1 pudru) rudju	2 r. 30 f.	2 r. 40 f.	— r. — f.
1/3 " (1 ") fweefchu	4 " 25 "	4 " 25 "	— " — "
1/3 " (1 ") meefchu	1 " 80 "	2 " — "	— " — "
1/3 " (1 ") auſu	1 " 20 "	1 " 30 "	— " — "
1/3 " (1 ") ſtrau	2 " 50 "	3 " — "	— " — "
1/3 " (1 ") rupju rudju miltu	2 " 10 "	2 " 35 "	— " — "
1/3 " (1 ") bihdeleu	3 " — "	3 " 50 "	— " — "
1/3 " (1 ") fweefchu miltu	4 " — "	4 " 50 "	— " — "
1/3 " (1 ") meefchu purvainu	3 " — "	3 " 60 "	— " — "
1/3 " (1 ") tartofekt	— " 60 "	— " 80 "	— " — "
10 pudu (1 birfawu) feena	4 r. 50 f.	4 r. 50 f.	— r. — f.
1/2 " (20 mahz.) fweeria	5 " — "	5 " — "	— " — "
1/2 " (20 ") dſeſes	1 " 10 "	1 " 15 "	— " — "
1/2 " (20 ") tabaka	1 " 60 "	1 " 50 "	— " — "
1/2 " (20 ") ſchlehtu apptau	— " 25 "	— " — "	— " — "
1/2 " (20 ") trohna linnu	2 " 40 "	2 " 20 "	— " — "
1/2 " (20 ") kralfa	1 " 70 "	1 " 60 "	— " — "
1 muzzu linnu fehtu	9 " 50 "	9 " 50 "	— " — "
1 " flku	10 " 25 "	10 " 50 "	— " — "
10 pudu farfanäs ſabis	6 " 80 "	6 " 25 "	— " — "
10 " baltaſ rupjäs ſabis	6 " 25 "	6 " — "	— " — "
10 " " ſmaltaſ ſabis	6 " 25 "	6 " — "	— " — "

Latw. Awilſchu abgabdatais: J. W. Sofranowicz.

Sluddinaſchanaſ.

Tahs Luffuma aprinakt buhdamas pagasta waldischanaſ, ka: Nengeſmuſichas, Grentſchumwischas, Stubrumuſichas, Aritschumuſichas, Stirnumuſichas, Uoyesmuſichas un Blihdenes darra wiſſeem pee ſchrem pagasteem peederrigeem zaur scho ſinnamu, ka tee iſdallſchanaſ ruht par trohna un pagasta nodohſchanaſ par 1872/73. gaddu lihds 28. Oktober f. g. ſcheit ceſtattami buhs, lihds kurrat deenat katra ſawas nemeera ſubſchibas warr peeneſt, jo wehlatu neweens wairs netaps klawſchts un uſilka galwas nauda buhs jamatka. Nengeſmuſichä, 28. September 1872. (Nr. 95.) (S. W.)

No Dandables pagasta waldischanaſ. Dohbeles aprinakt, zaur scho teem ahrus pagasta diſnowadameem pagasta lohzeſteem tohy ſinnamä darrihts, ka ta galwas naudas iſdallſchanaſ par 1872/73. gaddu iri notikſte un tabs lites lihds 20. Oktober f. g. pee pagasta wezzaka ceſſch ſchejenes Ligat mahjahn deht ceſtattichanaſ iſtitas buhs, lihds kurrat laikam kattris ſawas nemeera ſubſchichanaſ pee uſtraugu teefas warr peeneſt, jo pehz ſchi terminu noweens wairs netaps klawſchts. Dandable, 19. September 1872. (Nr. 70.) Pag. wezzak.: D. Seemel. (S. W.) Pag. ſtrihw.: W. Stante.

Sapulzeſchanaſ
deht to pagasta deſejerte (rumnotaju) jaunwehleschanaſ preeksch teem gaddeem no 1873 lihds 1876, iri preeksch tabu ceſſch kuldigas ariatka buhdamaſ un pee Saldus trohna pagasta teefas peederrigahn pagasta waldischanaſ, appaſſchralſiti termini nolikſt, ka:
1) preeksch Saldus un Saldus meſchatinga pagasta uf to 20. Oktober f. g.;
2) preeksch Leel-Bezeres un Saldus mahjotaja pagasta uf to 21. Oktober f. g.;
3) preeksch Sachtinu pagasta uf to 24. Oktober f. g.;
4) preeksch Kumbra un Ulyu pagasta uf to 25. Oktober f. g.

Sapulzeſchanaſ
deht to pagasta deſejerte (rumnotaju) jaunwehleschanaſ, preeksch teem gaddeem no 1873 lihds 1876, iri tas terminſch uf to 30. Oktober f. g. nolikſt un tandeht no tabs ceſſch kuldigas aprinaka buhdamas diſnitmuſichas kaulihu pagasta waldischanaſ wiſſi ahrus pagasta diſnowadami, pee kaulihu pagasta peederrigi lohzeſti pee ſchits wehleschanaſ dallibu nemſchanaſ tohy uſaizinati, preeksch puſdeenas ceſſch kaulihu muſichas ſanakt. 3
Kaulihä, 29. September 1872. (Nr. 104.) Pag. wezzak.: F. Dumy. (S. W.) Teef. ſtrihw.: Kälpe.

Waizinaſchanaſ.
Diſnit Strikkesmuſichas pagasta waldischanaſ, kuldigas aprinakt, zaur scho darra ſinnamu, ka tas terminſch preeksch jaunwehleschameem pagasta wiſſeem uf nahkameem trim gaddeem no 1873 lihds 1876 iri nolikſt uf 31. Oktober 1872, un tadeht teef wiſſi tee pee Strikkesmuſichas peederrigi, ahrus ſawa pagasta diſnowadami lohzeſti, kas uſilniks gaddos, zaur scho uſaizinati, minneä deenä puſdeenas lalkä Strikkesmuſichä ſapulzeſtes pee to wihru iſwehleschanaſ. 3
Strikkesmuſichä, 30. September 1872. (Nr. 95.) Pagasta wezz.: J. Neumann. (S. W.) Teef. ſtr.: Kälpe.

un tadeht wiſſi pee ſcheem minneteeem pagasteem peederrigi un ahrus pagasta diſnowadami lohzeſti tohy uſaizinati, preeksch puſdeenas ceſſch Saldus teefas namna, tur ta wehleschanaſ notikſ, ſanakt. Saldä, 29. September 1872. 3
(Nr. 393.) Par wiſſ. pag. wezz.: A. Jutgenewefy. (S. W.) Teef. ſtrihw.: Kälpe.
Trohna-Wirzawas Bratſche Brandi mahjäs iri peeflhdis weens farfan raibs buktis. 1

Tahs gauſchi flawetas un lehtas

Sweedru ſemkobjibas maſchinas

prohti: arklus no 5 lihds 16 rubl., ezzeſchas, ſehſchanaſ-maſchinas, rohkas, un ſirga-kullamas maſchinas no 120 lihds 450 rubl., puzzmaſchinas, eſſelmaſchinas u. t. pr., ta arriſdan

superſoffatu

peedahwa par lehtu maſku

J. W. Grammann,

Maſchinas-lehgeris Rihgä, Riſolai eſä, ſlakſam Schügen (biſneeku) dahſam, pretti gabſa ſabrikam.

Kantohrs:
leldä Zehkaba eſä, ſchſchſam pretti Bleſchu namman.

Andeles pahrzelschana.

Zaur scho es wiffseem zeentgeem phtzeem un manneem andeles draugeem par sinu vasluddinu, ta re jawu

apleekera- un pahrwju-andesi Rihgá

uf mannu ihwaschtigu namnu Schwim- jeb zubu-cela Nr. 9 pahrzeltis efmu un kuhstu, manni arabisan tur ar to libdfschinnigu ufzizibu apmetleht. Nr. zeentbu: 2

Aldolf Wetterich.

Little Wheal jabjeju beedriba,

Zelgawá, tai maneshchá pretlin teatera namnam, irahda katra deenu vullsten 7 1/2 walfara farwas luntes jabschana, firgu mahschana, jobtschana, wingrofschana, dangrofschana un ta jo pr. — Swehtdeenas un pwebifu deenas diwi irahdischanas. — Pee katras irahdischanas jaans programs. 2

Zabbel diwi jauni tirgi ezelti. Wianu tilka lfgaddus to obno zettorideen preekfch Wahrtimeem un to obno zettorideen preekfch Swetschu-deenas noturreit.

Zabbel. 28. September 1872.
Meesta preekfchneek **C. Straus.**

20 rubl. f. pateizib. maffas

fobtu tam, fas man tobs, nakti no 11. uf 12. September f. g. no gamulles sagtus firgus flappe jeb flaidru sinu zaur pusti weefuhta, tur wianu ir dabujami:

- 1) **bruhns firgs** (Zuchs), 9 gaddu wezs un 70 rubl. wehris, balta itiloya uf peeri un feglu weela arri mas ballums;
- 2) **gaischi bruhns firgs**, 5 gaddu wezs, 70 rubl. wehris, blesse uf peeri un balteem farreem. 3

Fris Kaija,

Kabilles Githdu fainneek.

Baldobnes Keiseru fainneekam ir 9. Septbr. nakti 2 firgi weens **tunfchi bruhns**, 7 gaddu wezs, balta blesstil peerk, 80 rubl. wehris, obnits **gaischi behrs** (rottschimuel), 8 gaddu wezs, 70 rubl. wehris, no aylohta usagti. — Ras flaidru peerabdischanu par fcheem sagteem firgeem sinu doht, dabuks **25 rubl. f. pateizibas maffas**.

25 rubli pateizibas maffas!

Nakti no 15. uf 16. August f. g. ir tam Grohbinas meshafaranga wagaita Swelle meshafargam diwi firgi no aylohta sagti un prehti:

- 1) **wecna randa fehwe**, 7 gaddus wezza, ar lauku peeri, abbas preekfchesas un kreifa walfakas kahja bassas, walfakas naggi fchlibbi, uf kreifo preekfchas kahju bishki libboja, wehra 45 rubl.;
- 2) **wecns dult behrs firgs**, 9 gaddus wezs, labbas fuplas kreytes un deggana mas balnuns, wehris 35 rubl. — Shti augfchom minneta maffa tohy weefobhta tam, fas flaidru sinu par teem sagteem firgeem tam weefbmetam meshafargam pee Grohbinas wagaita leefas dohs. Grohbina, 15. Sept. 1872. (Nr. 105.) f f f P. Schille, now. wezz. (S. B.) G. Neumann, fchibw. 1

Stelles

un dauks zittas wehwereem wafjadfigas leetas tohy no D. Jakobfohn Bramburgas Spinku mahja, Dohbeles aprinkt, pahdrohtas.

No zensures atwehlehts. Rihgá, 9. Oktober 1872.

Dfelfleefchanas, mafchinu-buhwes un tahdu leetu fatalifschanas darba-weeta no Kohler, Ramm un Nicolai pcedahwa sawu legeri no arfkeem, plibtehm, fappu-frufteem un dafchadahm fudmal-lu dfelfehm wiffada leeluma, fappu-trellineem, dfelles stabbeem, rukeem un ta jo pr. — un weefobhta teem, fas wairahl uf rellu neims. prozentes.

Katra apstellofchana — jauna jeb fatalifschana — tiks labbi un driht var teem lehtateem Rigeem idarrita. 2

Kohler, Ramm un Nicolai,
Zelgawá aif Dohbeles wahreem.

Krohdifneekem tohy sinuams dar-rihts, ta taggad Zumpravmuifchá pee Bauflas tohy brandwihns pahre-dohsts par scho firgi:

45 gahdu	35 1/4 kap.	fiohpá,
48	37 1/4	" "
50	39 1/4	" "
55	43	" "
60	47	" " 2

Spalwas un duhnas

preekfch spilweeneem par wifsaugstaku zennu wehr

Alberts Drescher,

Rihgá, Zelgawas preekfchphtfehta, leelaja cela Nr. 4. 3

8 fainneeku mahjas

no 107 libdf 216 puhumeetahm leelas, ar labbu femni un plawahm, ta arri labbeem rohbescheem, 11 werfes augfchpus Grinwas uf dangawas leel-jella (pee Dinaburgas, no furren dfeljelch eet uf Rihgu, Wehrburgu, Warfshawu un Wehefku) — ne dabrgi pahdrohd Marjanowas (Marienboh) muifschas waldfichana, Kurfemme, Illufries aprinkt. Marjanow-muifschá, 1. September 1872. 2

Bernh. Steinberg.

Wecna labba preekfchmohdere ar labbahm aitefjabtehm, fas neprezeta jeb atraitno bes behrneem, warr tuhlin weetu dabuht, tamdeht japeereizabhs Zumpravmuifchá pee Bauflas jeb Wiskalmuifchá pee Zelgawas. 2

Bauflas basuizá buhs 19. Oktober garriga fonzerte. Gefahkums pulkt. 1/2 12 preekfch puseeenas.

Zelgawas preekfchas Kurfemereja darra finnamu, ta fchogadd Zelgawas **Wiffeku firgus** fchibdu fwehtdeenu behl uf 19. un 20. Oktober ir pahrzeltis.

Zelgawas rakustu, 5. Oktober 1872. (Nr. 332.) Piltfehta eltermannis: Müller. Buchhalter: Niemer.

Rohynfobpejs, fas ar faweeem laudihm uf aemmahs lobbu pulku no 80 peena lohpereem un ta jo pr. ayfobht, warr weetu ar leelu lohni dabuht. Zamelbabs Wiffere pee Randawas jeb Wiffzes muifchá pee Gleijas. 2

Kurfemmes gubernas awifchu redaktija (Zelgawas wiff), ta arri Lukas un Beshorn f. K. grahmata bohdes, pee M. G. Lowenkein (Zelgawá, leelaja cela Nr. 16), grahmata fehjeja Schab-lowfsky u. z. ir dabujams:

Kurfemmes Kalenderis uf to gaddu 1873.

mafka 15 kap.

furrá atrohds: Swehtku un darba deenas, faules un mehnes lefshchana un no-eefchana, mehnes ftaryas, firgi u. t. j. pr.

Peeliffkums dohs no jauna: Stabfu var Kurfemmes wezzeem lalkem. — „Pabwit to kalpu“ (Sarumas var femfohtbas leetahm, fefchás no-dalkás). — Kahdu wabdu var gaisa nojhschanam. — Saraktus to biketu no pirna un obtra fprozentu aifseenejuma ar winneitehm, furras nau peenstas, lai waretu winnestus farent, fas libhf fchim uf tabu kreittufchas. — Saraktus to labrtas (Serien) nummuru no pirna un obtra eefshennes aifseenejuma ar winneitehm; furi muifschans preekfch warabdu deshefchanas iffohetti, bet imalfschanas pehs libhf fchim nau peeneti. — Peenahufchus un pahzeltis firgus. — Adref-fes un peerabdischanas par wiffadahm pwezehm un leetahm no dafchadahm pahdrohshchanam un amatneekem.

Nupat tilka gattawas un ir dabujamas brabfu Buch grahmata bohde un zittás grahmata bohdes Rihgá un Zelgawá fchalbas jaunas grahmatas; Swabrgn jeb Dfejas, no Ed. Grünberg. Mafka 25 kap.

Jahnis un Anna, ufziziga mibleftiba. Stabtu dewinás dfeedajumás no M. Lapp. 20 kap.

Wizabati jeb pirmas dfeefminas no Ed. Grünberg. 10 kap.

Pee

J. W. Steffenhagen un dehta, Zelgawá, nupat tappa gattawa un ir dabujama:

Kurfemmes

wezza un jauna

Paika-grahmata

uf to gaddu

1873.

Ar bidehm pufchota. Mafka eefecta 10 kap. un 100 neeefectas 6 rubl. fudr.

Ta jauna Derriba

ar

Dahwida Dfeemu-grahmatu.

616 un 144 lappas 12nifft. Druffata 1855ta gadd. Mafka eefecta 35 kap.

Druckahs pee J. W. Steffenhagen un dehta.